

**ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ
УСКЛАЂЕНОСТИ
ПЛАНИРАНИХ И
РЕАЛИЗОВАНИХ
АКТИВНОСТИ ИЗ
ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА**

**За период од
01.01.2022.
до
30.09.2022.**

Финансије, октобар 2022. год.

САДРЖАЈ

Увод.....	3
Основни подаци о акционарском друштву	3
Физички обим активности за I-IX 2022. године	5
1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 30.09.2022. године	5
1.2. Испорука електричне енергије за I-IX 2022. године	9
2. Финансијски показатељи за I-IX 2022. године	9
2.1. Биланс стања	9
2.2. Извештај о токовима готовине	10
2.3. Биланс успеха	11
2.3.1. Укупан приход	11
2.3.2. Укупан расход.....	14
Финансијски расходи	16
Остали расходи	16
2.4. Резултат пословања.....	16
3. Инвестиције	17
4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене	18
5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије	18
6. Констатације	19

Увод

Акционарско друштво „Електро mreжа Србије“ Београд је у обавези да у складу са Правилником о изменама и допунама Правилника о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег програма пословања јавних предузећа (Службени Гласник РС, бр.131/21, од 30.12.2021. године) у року од 30 дана од дана истека тромесечја достави Министарству привреде Извештај о реализацији Годишњег програма пословања.

Влада Републике Србије је на седници одржаној 28.01.2022. године дала сагласност на Годишњи програм пословања Акционарског друштва „Електро mreжа Србије“ Београд за 2022. годину (решење 05 Број: 023-720/2022).

Основни подаци о акционарском друштву

Јавно предузеће за пренос електричне енергије и управљање преносним системом Електро mreжа Србије Београд (ЈП ЕМС) основано је Одлуком Владе Републике Србије 05 број 023-397/2005-1 од 27. јануара 2005. године (Службени гласник РС бр. 12/2005), ради обављања делатности преноса електричне енергије, управљања преносним системом и организације тржишта електричне енергије.

Дана 08.11.2016. године ЈП ЕМС је регистрацијом у Агенцији за привредне регистре, променило правну форму и постало нејавно акционарско друштво (ЕМС АД) у потпуности у власништву Републике Србије. Претходно, Влада Републике Србије је на седници одржаној 27.10.2016. године донела одлуку број 05 број 023-10172 о промени правне форме ЈП ЕМС.

НАЗИВ ФИРМЕ	АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ БЕОГРАД
Претежна делатност	Шифра делатности: 35.12, – Назив делатности: пренос електричне енергије. Претежна делатност Друштва обухвата пренос електричне енергије и управљање преносним системом у складу са законом којим се уређује енергетика као делатност од општег интереса
Привредна грана	Индустрија - енергетика, производња електричне енергије, гаса и воде
Облик организовања	Акционарско друштво, решење Владе РС 05 број 023-10172/2016 од 27. октобра 2016. године
Матични број у регистру разврставања	2 0 0 5 4 1 8 2
ПИБ	СР 1 0 3 9 2 1 6 6 1
Основано први пут	Одлуком Владе РС 27. јануара 2005. године.
Надлежно министарство	Министарство рударства и енергетике, Министарство привреде
Веб сајт и мејл адреса	www.ems.rs ; ems@ems.rs
Седиште	Београд, Кнеза Милоша 11
Организација	Дисперзивна, капацитети по целој територији Републике

Зависна привредна друштва - Акционарско друштво Електроурежа Србије је оснивач три зависна привредна друштва, који обављају послове који не припадају основним делатностима АД, чији је капитал у потпуности у власништву ЕМС АД:

1. Привредно друштво за изградњу електроенергетских објеката „Електроисток–Изградња“ д.о.о. Београд.
2. Привредно друштво за пројектовање, консалтинг и инжењеринг електроенергетских и телекомуникационих објеката и система „Електроисток - Пројектни биро“ д.о.о. Београд.
3. Друштво са ограниченом одговорношћу за консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем „EMS SERVICES“ д.о.о. Beograd

Такође, **Акционарско друштво Електроурежа Србије је:**

- 1) члан са уделом од 25% у Привредном друштву Електроенергетски координациони центар д.о.о. Београд
- 2) члан са уделом 33,33% у Привредном друштву Центар за координацију сигурности СЦЦ д.о.о. Београд
- 3) акционар са учешћем од 75% у акцијском капиталу привредног друштва SEEPEX а.д. Београд
- 4) акционар са учешћем од 15% у акцијском капиталу привредног друштва Црногорски Електропреносни Систем АД Подгорица (21.926.532 акција)
- 5) акционар са 4% у аукционој кући Joint Allocation Office Luxemburg

Физички обим активности за I-IX 2022. године

1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 30.09.2022. године

Трансформаторске станице

Према стању на дан 30.09.2022. године предузеће са капацитетима на Косову и Метохији који су под привременом управом УНМИК, располаже са 52 постројења и 86 трансформатора укупне инсталисане снаге од 18.174 MVA. Без података за Косово и Метохију, а са ТС Валач, предузеће располаже са 46 постројења и 76 трансформатора, укупне инсталисане снаге од 16.682,50 MVA.

ТС - Капацитети постројења по погонима са проценом стања на дан 30.09.2022. године без података за Косово и Метохију са ТС Валач:

Преносни однос	Погон преноса	Бр постројења	Бр постројења	Бр трансформ	Бр трансформ	Инстал. снага	Инстал. снага	Степен реализације %
		План	30.09.	План	30.09.	План	30.09.	
		2022	2022	2022	2022	2022	2022	
		(ком)	(ком)	(ком)	(ком)	(MVA)	(MVA)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9=8/7*100
400/x	БЕОГРАД	9	9	11	11	3.900,00	3.900,00	100
	БОР	2	2	2	2	600,00	600,00	100
	ВАЉЕВО							
	КРУШЕВАЦ	3	3	5	5	1.600,00	1.600,00	100
	НИШ	3	3	6	6	1.900,00	1.900,00	100
	НОВИ САД	5	5	8	8	2.600,00	2.600,00	100
	УКУПНО	22	22	32	32	10.600,00	10.600,00	100
220/x	БЕОГРАД	6	6	11	11	2.550,00	2.550,00	100
	БОР							
	ВАЉЕВО	6	6	9	9	1.231,50	1.231,50	100
	КРУШЕВАЦ	1	1	4	4	800,00	800,00	100
	НИШ							
	НОВИ САД	1	1	4	4	750,00	750,00	100
	УКУПНО	14	14	28	28	5.331,50	5.331,50	100
110/x	БЕОГРАД	6	6	7	7	483,50	483,50	100
	БОР	4	2	1	1	10,00	10,00	100
	ВАЉЕВО	1	1	3	3	83,00	83,00	100
	КРУШЕВАЦ			2	2	63,00	63,00	100
	НИШ							
	НОВИ САД			1	1	20,00	20,00	100
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,50	91,50	100
УКУПНО	12	10	16	16	751,00	751,00	100	

У	БЕОГРАД	21	21	29	29	6.933,50	6.933,50	100
К	БОР	6	4	3	3	610,00	610,00	100
У	ВАЉЕВО	7	7	12	12	1.314,50	1.314,50	100
П	КРУШЕВАЦ	4	4	11	11	2.463,00	2.463,00	100
Н	НИШ	3	3	6	6	1.900,00	1.900,00	100
О	НОВИ САД	6	6	13	13	3.370,00	3.370,00	100
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,50	91,50	100
	УКУПНО	48	46	76	76	16.682,50	16.682,50	
Објекти под управом УНМИК-а на КиМ								
	400/х ОБИЛИЋ УНМИК		1		2		800,00	
	220/х ОБИЛИЋ УНМИК		3		4		600,00	
	110/х ОБИЛИЋ УНМИК		2		4		91,50	
	УКУПНО УНМИК		6		10		1.491,50	
	УКУПНО		52		86		18.174,00	

План капацитета се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима. Поређење је извршено у односу на укупан план за 2022. годину.

Закључно са трећим кварталом 2022. године, капацитети ЕМС АД су се повећали у броју објеката и стању капацитета и то:

Објекти 400kV:

- Повећање броја објеката због подизања напонског нивоа ТС Краљево на 400/220/110kV са трансформацијом 1 x 400MVA,

Објекти 220kV:

- Умањење броја објеката због преласка ТС Краљево на напонски ниво 400kV.

До краја 2022. године, капацитети ЕМС АД ће се повећати у броју објеката и стању капацитета и то:

Објекти 110 kV:

Пројекти прикључења:

- Преузимање ПРП Велики Кривељ 2 – прикључење ВЕ,
- Преузимање ПРП Бор 5,

Далеководи

Укупна дужина далеководне мреже у ЕМС АД на дан 30.09.2022. године износи 11.003,99 километара. Без података за Косово и Метохију дужина далековода износи 9.951,7 km.

ДВ ЕМС АД - дужина далековода са проценом стања на дан 30.09.2022. године

Подручје преносног система	110 на 35 kV		110 kV			220 kV		400 kV		Укупно 30.09.2022	План 2022	Степен реализације (30.09. / план)
	I сис.	II сис.	I сис.	II сис.	III сис.	I сис.	II сис.	I сис.	II сис.			
	km	km	km	km	km	km	km	km	km			
Београд	0	41,12	800,48	530,17	1,47	255,51	87,72	363,42	175,29	2.255,18	2.248,59	100
Бор	25,87	34,92	457,97	48,91	0	0	0	235,78	0	803,45	803,45	100
Ваљево	15,7	0	789,82	242,33	0	956,58	15,38	0	0	2.019,81	2.026,98	100
Крушевац	58,7	0	863,93	104,71	0	266,65	0	369,65	0	1.663,64	1.668,27	100
Ниш	44,33	10,28	587,84	81,33	0	0	0	226,53	0	950,31	957,18	99
Нови Сад	0	0	1.444,08	78,07	0	186,81	0	484,83	15,79	2.209,58	2.239,08	99
Обилић-ЕМС	0	0	49,8	0	0	0	0	0	0	49,8	49,8	100
ЕМС без КиМ	144,60	86,32	4.993,92	1.085,52	1,47	1.665,55	103,10	1.680,21	191,08	9.951,77	9.993,35	100
Обилић-УНМИК	0	0	563,05	14,52	0	285,02	9,99	179,65	0	1.052,23	1.052,23	100
Укупно	144,60	86,32	5.556,97	1.100,04	1,47	1.950,57	113,09	1.859,86	191,08	11.004,00	11.045,58	100

Планирана дужина далеководне мреже се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима.

Разлика у дужини далеководне мреже 30.09.2022. у односу на план за 2022. годину износи 41,59 km и настала је услед незавршених планираних инвестиционих активности на далеководима и неизвршеним преузимањем далековода који су у власништву ОДС и ТЕ-КО Костолац:

- Подручје преносног система Београд:
 - Разлика између планиране и изведене дужине на ДВ 110 kV ТС Београд 5 – ТС Стара Пазова, увођење у ТС Београд 5 износи 6,59 km
- Подручје преносног система Ваљево:
 - ДВ 110 kV бр. 134/2 ХЕ Златибор -Кокин Брод, увођење у ТС Бистрица, дужине нове трасе око 1x11,25 km и рушење постојеће дужине око 1x5,9 km.
 - Извршено је увођење ДВ 220 kV бр. 266/2 у ТС Бистрица по првобитно планираној траси што је разлика од 0,21 km
 - Разлика између планиране и изведене дужине увођење у ТС УБ ДВ 110 kV бр.107/2 ТС Тамнава Западно Поље - ТС Ваљево 3 износи 1,15 km
 - Разлика између планиране и изведене дужине увођење у ТС Бистрица ДВ 220 kV бр. 203/2 ТС Бајина Башта – ХЕ Бистрица износи 0,88 km
- Подручје преносног система Крушевац:
 - ДВ 110kV бр.123/2 ТС Аранђеловац – ТС Топола, увођење у ТС Аранђеловац (2x2,4 km) и рушење постојеће дужине око 1x0,18 km,
 - ДВ 110 kV бр.1184 ТС Нови Пазар 1 – ТС Тутин реконст.и доградња, прелазак на 110 kV

- Разлика између планиране и изведене дужине на ДВ 400 kV 464 ТС Крагујевац 2 – ТС Краљево 3 износи 0,02 km
- Подручје преносног система Ниш:
 - Надземна деоница МВ 2x110 kV ТС Ниш 2 – ТС Ниш 6 (2x3,5 km)
 - Разлика између планиране и изведене дужине трасе на расплету 110 kV далековода код ТС Ниш 5 износи 0,13 km
- Подручје преносног система Нови Сад:
 - ДВ 110 kV ТС Ада – ТС Кикинда (дужина 29,5 km)

Каблови

Укупна дужина кабловске мреже у ЕМС АД на дан 30.09.2022. године износи 54,82 километара.

КБ ЕМС АД - дужина каблова са процењеним стањем на дан 30.09.2022. године

Погон преноса	35 kV	110 kV	Укупно 30.09.2022.	План 2022	Степен реализације (30.09./план)
Београд		44,8	44,8	45,28	99
Крушевац		5,6	5,6	5,6	100
Ниш		3,95	3,95	3,9	101
Нови Сад	0,47		0,47	7,87	6
УКУПНО	0,47	54,35	54,82	62,65	88

Разлика у дужини кабловске мреже 30.09.2022. године у односу на план за 2022. године износи 7,83 km, наступила је из следећих разлога:

- Подручје преносног система Београд:
 - Замена КБ 110 kV бр. 171 ТС Београд 1 – ТС Београд 6 (нова траса 4,4 km, а напушта се траса 4,664 km)
 - Разлика између планиране и изведене дужине на изградњи КБ 1265 ТС Београд 45 – ТЕТО Нови Београд и напуштању трасе КБ 172/2 ТС Београд 45 – ТЕТО Нови Београд износи 0,74 km
- Подручје преносног система Ниш:
 - Подземна деоница МВ 2x110 kV ТС Ниш 2 – ТС Ниш 6 (2x3,7 km)
- Подручје преносног система Нови Сад:
 - Разлика између планиране и изведене дужине на КБ 110 kV ТС Нови Сад 5 – ТС Нови Сад 7 износи 0,05 km.

1.2. Испорука електричне енергије за I-IX 2022. године

Укупна преузета енергија за I-IX 2022. године износи 29.933 GWh (без података за Косово и Метохију) што је за 1% мање од планираних количина.

Остварени губици енергије у преносу (без података за Косово и Метохију) износе 591 GWh и за 5% су мањи од планираних. Просечна стопа губитака за период I-IX 2022. године износи 1,98%.

Процена губитака за 2022. годину извршена је на основу историјских укупних губитака у преносном систему.

*Испоручена електрична енергије у GWh (без података за КиМ)**

Елементи	Остварено	План	План	Остварење	Индекс	
	I-IX 2021	2022	I-IX 2022	I-IX 2022	4/3	4/1
	1	2	3	4		
Укупно преузета енергија	30.786	41.146	30.326	29.933	0,99	0,97
Губици у преносу	626	833	621	591	0,95	0,94
Испоручена енергија	30.160	40.313	29.705	29.342	0,99	0,97
Стопа губитака у преносу	2,03%	2,02%	2,05%	1,98%	0,97	0,98

**не располажемо подацима са подручја Косова и Метохије*

2. Финансијски показатељи за I-IX 2022. године

2.1. Биланс стања

Образац биланса стања на дан 30.09.2022. године налази се у прилогу.

Актива

Према стању 30.09.2022. године у пословним књигама ЕМС АД средства предузећа (актива) износе 110.963 милиона динара и за 2% је већа у односу на планирану билансну позицију.

Стална имовина на дан 30.09.2022. године износи 99.695 милиона динара и и за 3% је мања у односу на планирану билансну позицију, односно 2.907 милиона динара. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због мање реализованих инвестиција у некретнине, постројења и опрему у односу на планиране у посматраном периоду.

Обртна имовина на дан 30.09.2022. године износи 11.267 милиона динара, што је за 77% више у односу на план, односно за 4.899 милиона динара. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због:

- потраживања по основу продаје која су већа за 2.305 милиона динара,
- краткорочних активних временских разграничења која су већа за 2.928 милиона динара,
- готовина која је мања за 434 милиона динара,

Пасива

Према стању 30.09.2022. године у пословним књигама ЕМС АД извори средстава (пасива) износе 110.963 милиона динара и за 2% је већа у односу на планирану билансну позицију.

Капитал на дан 30.09.2022. године износи 76.063 милиона динара и за 4 % је већи у односу на планирану билансну позицију, односно за 2.794 милиона динара. До одступања на овој билансној позицији је дошло због већег стања на позицији нераспоређени добитак текуће године.

Дугорочна резервисања и обавезе на дан 30.09.2022. године износе 13.236 милиона динара и за 14% су мања у односу на планирана, односно за 2.132 милиона динара. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због:

- дугорочних кредита, зајмова и обавеза по основу лизинга у земљи и иностранству који су мањи за 3.955 милиона динара,
- дугорочних пасивних временских разграничења која су већа за 1.530 милиона динара.

Краткорочне обавезе на дан 30.09.2022. године износе 12.046 милиона динара и за 28% су мања у односу на планиране. До одступања на овој билансној позицији је дошло због мањег стања на позицији краткорочна пасивна временска разграничења у односу на планирана.

Биланс стања је статички извештај (извештај на дан) услед чега је планирање билансних позиција сложено.

2.2. Извештај о токовима готовине

Реализовани нето прилив из пословних активности износи 7.163 милиона динара и за 30% је већи од планираног за исти период, највише због већег прилива по основу продаје и примљених аванса у земљи и иностранству.

Реализовани нето одлив из активности инвестирања износи 5.441 милиона динара и за 8% је мањи од планираног, највише због мањег одлива по основу куповине нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и средстава.

У периоду I-IX 2022. године друштво је уредно измиривало обавезе према држави и запосленима. Обавезе према добављачима су измириване уз одређена кашњења која су последица неблагоприятног измиривања обавеза Електродистрибуције Србије доо Београд према ЕМС АД. Неизмирене обавезе Електродистрибуције Србије доо Београд по основу приступа систему за пренос електричне енергије на дан 25.10.2022. године износе 2.355,7 милиона динара.

Готовина на крају периода I-IX 2022. године износи 1.590 милиона динара.

2.3.Биланс успеха

2.3.1. Укупан приход

Укупан приход остварен у периоду I-IX 2022. године износи 44,8 милијарде динара и састоји се из:

Ред. бр	Приходи (000 дин)	План 2022	План I-IX 2022	Остварење I-IX 2022	Индекс	Индекс
	1	2	3	4	4/2*101	4/3*100
I (1-6)	Пословни приходи	38.549.781	28.761.987	44.660.239	116	155
1	Приходи од приступа систему за пренос електричне енергије	20.315.583	14.893.826	15.390.880	76	103
2	Приход од продаје ел. ен. за систем ЕМС (балансна енергија)	13.400.400	10.099.800	21.094.376	157	209
3	Приходи по ИТС методологији и алокације прекограничних преносних капацитета	2.627.025	1.905.925	5.944.232	226	312
4	Приходи од прикључака објеката на преносну мрежу	663.425	642.180	121.684	18	19
5	Приход од услуга трећих лица	890.002	663.367	1.704.324	191	257
6	Инвестиције у сопственој режији	30.000	22.500	22.686	76	101
7	Остали пословни приходи	623.345	534.389	382.056	61	71
II	Финансијски приходи	44.237	6.363	64.737	146	1.017
III	Остали приходи	71.000	12.500	107.461	151	860
V (I-III)	Укупан приход	38.665.018	28.780.850	44.832.437	116	156

Пословни приходи

Пословни приход је остварен у износу од 44,7 милијарде динара.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије за I-IX 2022. године остварен је у износу од 15,4 милијарди динара што је за 497 милиона динара више од планираног износа.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је према тарифи на коју је Агенција за енергетику Републике Србије дала сагласност на седници одржаној 24.09.2021. године (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 501/2021-Д-02/1).

Остварен приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима и тарифним ставовима дат је следећом табелом:

Тарифни елемент (хиљ. дин)	Тарифни став	План 2022	План I-IX 2022	Остварење I-IX 2022	Индекс	
1	2	3	4	5	5/4*100	7
Активна енергија	Виша тарифа	10.683.219	7.741.288	8.262.094	107	
Активна енергија	Нижа тарифа	2.238.419	1.623.123	1.700.459	105	63%
Активна енергија		12.921.638	9.364.411	9.962.552	106	
Реактивна енергија	(cosfi>=0.95)	1.674.302	1.231.547	1.232.097	100	
Реактивна енергија	(прекомерна)	397.398	307.965	248.330	81	10%
Реактивна енергија		2.071.700	1.539.512	1.480.427	96	
Активна снага	Обрачунска (одобрена)	5.150.812	3.863.109	3.782.700	98	
Активна снага	(прекомерна)	171.433	126.794	165.200	130	27%
Снага		5.322.244	3.989.903	3.947.901	99	
Приход од приступа и коришћења преносне мреже		20.315.583	14.893.826	15.390.880	103	100%

Приходи по основу балансног механизма и балансне одговорности остварени су у износу од 21,1 милијарде динара и већи су за 11 милијарди динара у односу на планиране. Приход и расходи по основу балансне енергије регулисани су Правилима о раду тржишта електричне енергије којима се детаљно прописује успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије. На ове приходе и расходе ЕМС АД нема утицаја обзиром да зависе искључиво од понашања учесника на тржишту и понуда за балансирање које подносе учесници у балансном механизму.

Приход од алокације прекограничних преносних капацитета остварен је у износу од 5,7 милијарди динара и већи је 3,3 пута у односу на планирани, односно за 4 милијарде динара. Приходи зависе од енергетске ситуације у окружењу и понуда које дају учесници на аукцијама за доделу капацитета на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од услуге прекограничне размене по ИТС методологији у периоду I-IX 2022. године остварен је у износу од 218 милиона динара, што је за 14% више него што је планирано, односно 27,3 милиона динара. Приход од услуге транзита по ИТС механизму реализује се по основу методологије која је део европске регулативе и зависи од транзита остварених у целој интерконекцији на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од прикључака објеката на преносну мрежу за период I-IX 2022. године планиран је у износу од 642 милиона динара, а реализован је у износу од 121,7 милиона динара, односно мањи је за 520,5 милиона динара у односу на планиране.

Реализација прихода од прикључака се односи на приходе од прикључења по основу услуга за израду студија прикључења, израде планске и техничке документације, као и услуге праћења градње за следеће објекте прикључења: ТС Велики Кривељ у износу од 86,6 милиона динара, ТС Мосна у износу од 1,7 милиона динара, ВЕ Целзијус у износу од 0,6 милиона динара, Фотонапонска електрана Моравице у износу од 0,4 милиона динара, Соларна електрана Пирот у износу од 0,8 милиона динара, ВЕ Пупин у износу од 1,5 милиона динара, ВЕ Црни врх у износу од

4,3 милиона динара као и ТС Линглонг у износу од 3 милиона динара. Динамиком реализације уговора управљају клијенти са којима су уговори закључени, те су одступања од очекиване динамике реализације уговора проузроковала да реализација прихода буде мања од планиране.

Такође, у оквиру ових прихода 22,9 милиона динара се односи на разграничене приходе по основу прикључења ВЕ Кошава односно на приходоване трошкове амортизације за период I-IX 2022. године.

У планском износу од 642 милиона динара, 500 милиона динара се односи на планирану примопредају прикључка ТС Чукару Пеки, до чије реализације још увек није дошло.

Приход од услуга трећим лицима планиран је у износу од 663 милиона динара, а остварен у износу од 1,7 милијарди динара и већи је за милијарду динара од планираних за исти период.

Приходи од услуге *FSKAR* у периоду I-IX 2022. године остварени су у износу од 1,6 милијарди динара, што је 3 пута више од планираног, и представља основни разлог одступања прихода од услуга трећим лицима од плана. *FSKAR* је нова ENTSO-E методологија у оквиру синхроног подручја континентална Европа која се примењује за поравнање нежељених одступања, и која замењује досадашњи механизам за обрачун компензационог програма. Примењује се од 1. јула 2021. године. На ове приходе EMC АД нема утицаја и не могу се прецизно планирати јер су условљени понашањем учесника на иностраном тржишту електричне енергије.

Највећи део ових прихода односи се на:

- приходе од услуге *FSKAR* у износу од 1,6 милијарди динара,
- приходи од услуга на ино тржишту – студија прикључења Украјина – Молдавија у износу 6 милиона динара и студија повезивања Балтичких ТСО на систем континенталне Европе у износу од 74,5 милиона динара,
- приходе од осталих услуга *ENTSO-e* (развој и имплементација комуникационе мреже; EMC АД је као чланица *ENTSO-e* у обавези је да имплементира „ENTSO-E CGM Programm“) у износу од 8,7 милиона динара,
- приход од услуга за издавање сагласности, техничких и локацијских услова у укупном износу од 17,6 милиона динара
- приход по основу коришћења одмаралишта предузећа у износу од 5,9 милиона динара
- приходе од продаје услуга трећим лицима на домаћем тржишту у укупном износу од 7,6 милиона динара, по основу одржавања ТС Макиш ЈП Водовод, као и ангажовања запослених EMC АД на радовима на далеководима.
- приход од координације СММ блока у износу од 3,5 милиона динара
- приход од продаје терцијарне регулације у износу од 1,1 милиона динара

Инвестиције у сопственој режији у периоду I-IX 2022. године реализоване у износу од 22,7 милиона.

Остали пословни приходи у периоду I-IX 2022. године планирани су у износу од 534,4 милиона динара, а реализовано је 382 милиона динара, што је за 39% мање од планираног износа.

Највећи део ових прихода односи се на:

- донације које представљају амортизовани део основних средстава, истребованог материјала и резервних делова у износу 318,4 милиона динара

- приходе по основу закупнина у износу од 37,6 милиона динара (највећи део се односи на Центар за координацију сигурности, Електроисток Пројектни биро, Електроисток Изградњу, Електроенергетски координациони центар и ЕПС Дистрибуцију)
- остале пословне приходе у износу од 8,6 милиона динара. Највећи део ових прихода односи се на приходе од ЈП ЕПС, ЕКЦ, СЕЕРЕХ, ССС, Електроисток Пројектни биро и ЕПС Дистрибуцију по основу префактурисавања режијских и комуналних трошкова,
- приходе од усклађивања имовине осим финансијске у износу од 11,4 милиона динара,
- приходе по основу наплате штете од осигуравајућих друштава у износу од 6 милиона динара.

Финансијски приходи

Финансијски приходи у периоду I-IX 2022. године остварени су у износу од 64,7 милиона динара.

Остали приходи

У периоду I-IX 2022. године остали приходи остварени су у износу од 107,5 милиона динара.

2.3.2. Укупан расход

Укупан расход у периоду I-IX 2022. године остварен је у износу од 37.502 милион динара.

2.3.2.1 Пословни расходи

Трошкови електричне енергије у периоду I-IX 2022. године износе 273 милиона динара и на нивоу су планираних за извештајни период, а односе се на трошкове електричне енергије за сопствену потрошњу трансформаторских станица напонског нивоа 220 kv и 400 kv и трошкове електричне енергије за пословне објекте.

Трошкови набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу у периоду I-IX 2022. године износе 4.641 милиона динара и мањи су за 289 милиона динара у односу на планиране за исти период 2022. године. Мање остварени трошкови набављене електричне енергије за покриће губитака у преносној мрежи директно су узроковани мање оствареном количином губитака у преносу у односу на планиране.

Да би се умањио негативан ефекат раста цене електричне енергије на пословање ЕМС АД интервенисала је Влада Републике Србије и донела Закључак 05 број: 312-9627/2021 од 27.10.2021. године којим је омогућено да ЕМС ад набавља електричну енергију од ЈП ЕПС по цени резервног снабдевања почев од 01.11.2021. године до краја 2022. године (66,72 ЕУР/МWh).

Трошкови балансне енергије, материјала и горива у периоду I-IX 2022. године остварени су у износу од 20.748 милиона динара.

Расходи по основу балансног механизма и балансне одговорности проистичу из Правила о раду тржишта електричне енергије. Правилима о раду тржишта детаљно се прописују успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије.

Расходи по основу хаваријске (комерцијална и натурална) и терцијарне енергије реализовани су у износу од 9,3 милиона динара.

Трошкови помоћног, канцеларијског и режијског материјала у периоду I-IX 2022. године остварени су у износу од 17 милиона динара. Ови трошкови се односе на трошкове помоћног, режијског и материјала за одржавање хигијене у износу од 8,9 милиона динара и трошкова канцеларијског материјала у износу од 8,1 милиона динара.

Трошкови инвентара у периоду I-IX 2022. године реализовани у износу од 12,6 милиона динара. Трошкови инвентара односе се на набавку специјализованог електроничарског, хидрауличног, телекомуникационог алата као и другог алата неопходног за обављање основне делатности предузећа.

У периоду I-IX 2022. године трошкови ЛЗО (личне заштитна опрема) у употреби реализовани у износу од 15 милиона динара. Лична заштитна опрема је смештена на залихама и када се буде истребовала реализација ће бити евидентирана на конту трошка.

Гориво и мазиво за транспортна средства за период I-IX 2022. године реализовани су у износу од 79 милиона динара.

Остала енергија за период I-IX 2022. године остварена је у износу од 12,9 милиона динара.

Трошкови одржавања за извештајни период остварени су у износу од 1.115,1 милиона динара.

Трошкови амортизације остварени су у износу од 2.458,5 милиона динара.

Укупни трошкови запослених за период I-IX 2022. године остварени су у износу од 2.145 милиона динара.

Укупни трошкови осигурања за период I-IX 2022. године износе 186 милиона динара.

Трошкови за обавезе према држави су складу са законским прописима и реализовани су у периоду I-IX 2022. године у износу од 373 милиона динара:

Порез на имовину за период I-IX 2022. године реализован је у износу од 120,4 милион динара.

Трошкови накнада за коришћење вода остварени су у износу од 583 хиљаде динара.

Таксе за период I-IX 2022. године реализоване су у износу од 48,9 милиона динара.

Остале обавезе према држави за период I-IX 2022. године реализоване су у износу од 29,5 милиона динара.

Накнада Агенцији за енергетику РС у складу је са Методологијом за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије и реализована је у износу од 94 милиона динара, што је на нивоу плана. Висина накнаде је утврђена према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 24.09.2021. године.

Порез на еко фонд за период I-IX 2022. године реализован је у износу од 2 милиона динара.

Накнада за коришћење националних паркова за период I-IX 2022. године реализована је у износу од 78 милиона динара.

Трошкови системских-помоћних услуга у периоду I-IX 2022. године остварени су у износу од 2.781 милиона динара што је за 2% мање од планираног износа за исти период. Обрачунавају се месечно у складу са реализованим количинама и ценама помоћних-системских услуга коју је утврдила Агенција за регулаторни период („Одлуком о ценама помоћних услуга и закупа резерве снаге за системске услуге секундарне и терцијарне регулације за 2022. годину" АЕРС број 826/2021- Д-02/4, од 03. фебруара 2022. године.“).

Остали пословни расходи за период I-IX 2022. године износе 2.490 милиона динара.

Финансијски расходи

Финансијски расходи за период I-IX 2022. године остварени су у износу од 220,2 милиона динара.

Остали расходи

У периоду I-IX 2022. године остали расходи остварени су у износу од 53 милиона динара.

2.4. Резултат пословања

За период I-IX 2022. године остварен је укупан добитак у износу од 7.330 милиона динара и то:

- позитиван резултат из пословних односа од 7.431 милиона динара
- негативан резултат из односа финансирања од 155 милиона динара

- позитиван резултат из осталих односа од 54 милиона динара

Ред.бр.	Опис (у 000 дин)	План	План	Остварење	Индекс	
		2022	I-IX 2022	I-IX 2022	4/2*100	4/3*100
	1	2	3	4	4/2*100	4/3*100
I	Пословни приход	38.549.781	28.761.987	44.660.239	116	155
II	Пословни расход	35.745.160	26.506.712	37.228.678	104	140
I-II	РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВНИХ ОДНОСА	2.804.621	2.255.275	7.431.561	265	330
III	Финансијски приходи	44.237	6.363	64.737	146	1.017
IV	Финансијски расходи	292.723	193.278	220.273	75	114
III-IV	РЕЗУЛТАТ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ ОДНОСА	-248.486	-186.915	-155.536	63	83
V	Остали приходи	71.000	12.500	107.461	151	860
VI	Остали расходи	243.176	68.632	53.053	22	77
V-VI	РЕЗУЛТАТ ИЗ ОСТАЛИХ ОДНОСА	-172.176	-56.132	54.409	-32	-97
VII	Укупан приход	38.665.018	28.780.850	44.832.437	116	156
VIII	Укупан расход	36.281.059	26.768.622	37.502.004	103	140
VIII-VII	УКУПАН РЕЗУЛТАТ –Добитак пре опорезивања	2.383.959	2.012.227	7.330.434	307	364

Нето добитак за период I-IX 2022. године је 6.208 милиона динара.

3. Инвестиције

За период I-IX 2022. године инвестиције су реализоване у износу од 3.882 милиона динара, односно 63% планираног износа за исти период.

Најзначајније реализоване инвестиције у области енергетике за период I-IX 2022. године односе се на следеће пројекте:

Назив пројекта	у 000 динара
ТС 400/220/110kV Панчево 2, реконструкција	340.587
ДВ 203 Б.Башта - ХЕ Бист, ув. у ТС Бистрица	313.643
Пословна зграда ЕМС-а, Војводе Степе 412, санација.	244.125
ТС Краљево 3 - реконструкција у ТС 400/220/110kV	239.514
КБ 110kV Београд 1 - Београд 6	236.420
Обј. ЕМС АД- адаптација ДВ 110kV	194.380
ТС 400/110 kV Бор 2 - реконструкција	131.003
ТС Краљево 3 - опремање 110kV поља	117.227
ТС Србобран - Реконструкција у ТС 400/220/110 kV	102.263

Најзначајније реализоване инвестиције у информационо телекомуникационе технологије у периоду I-IX 2022. године односе се на:

	у 000 дин.
Развој <i>security</i> система	46.523
Надоградња ТК система	25.119
Платформа за менаџмент оптичке инфраструктуре	23.610
Уградња и повезивање система радио везе	16.361
Унапређење безбедности ИКТ система	15.518
Имплементација регистара BOS	11.400
Дигитализација пословних процеса	10.786
Надоградња <i>SAP</i> система	7.759

4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене

Трошкови одржавања

Средства за одржавање преносне мреже, уређаја за мерење и грађевинских објеката, ИКТ опреме и возног парка у периоду I- IX 2022. године планирана су у износу од 1 милијарде динара, а остварена у износу од 1,1 милијарде динара што је 10% више од планираних трошкова за овај период.

5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије

Према Закону о енергетици, сагласност на цене за приступ систему за пренос електричне енергије даје Агенција за енергетику Републике Србије.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је према тарифи на коју је Агенција за енергетику Републике Србије дала сагласност на седници одржаној 24.09.2021. године (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 501/2021-Д-02/1).

Преглед цена по тарифним ставовима, дат је у табели:

Тарифе	Једин. мере	Цена у дин. по јед. мере одобрени МОП (24.09.2021)
Одобрена снага	kW	59,3603
Прекомерна снага	kW	237,4412
Активна енергија - Виша тарифа	kWh	0,4742
Активна енергија - Нижа тарифа	kWh	0,2371
Реактивна енергија (за $\cos\varphi \geq 0,95$)	kvarh	0,2863
Прекомерна реактивна енергија (за $\cos\varphi < 0,95$)	kvarh	0,5727

У следећој табели дате су просечна годишња укупна (брото) цене за приступ систему за пренос електричне енергије и цена без трошкова набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу, трошкова системских услуга и регулаторне накнаде:

Опис	Одобрени ниво цене од 24.09.2021
Просечна укупна цена за пренос електричне енергије (динара/kWh)	0,623
Цена преноса без трошкова губитака, системских услуга и регулаторне накнаде (динара/kWh)	0,342

Укупна цена преноса електричне енергије се састоји из следећих компоненти:

		Одобрени ниво цене од 24.09.2021
Нето пренос	дин/kWh	0,342
Системске услуге	дин/kWh	0,085
Губици	дин/kWh	0,193
Регулаторни трошкови	дин/kWh	0,004
Укупно	дин/kWh	0,623

6. Констатације

У периоду I-IX 2022. године ЕМС АД је остварило позитиван бруто резултат пословања од 7.330 милиона динара који је 3,6 пута већи у односу на планирани резултат у истом периоду, односно за 5.318 милиона динара. Нето добитак за период I-IX 2022. године износи 6.207 милиона динара.

На бољу реализацију укупног резултата у односу на планирани резултат највише су утицали:

- приход од услуге алокације прекограничних преносних капацитета и прекограничне размене по ИТС методологији и већи су за 4.038 милиона динара
- приход од приступа систему за пренос електричне енергије који је већи за 497 милиона динара
- позитиван ефекат балансног механизма и одговорности у износу од 505 милиона динара
- позитиван ефекат по основу услуга FSKAR у износу од 110 милиона динара
- мање остварени трошкови набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу у износу од 289 милиона динара

У периоду I-IX 2022. године друштво је измирило у потпуности све доспеле обавезе по основу уговорених револвинг кредита из 2020. и 2021. године у укупном износу од 16,5 милиона евра. У току 2022. године Друштвено није узимало додатне кредите за ликвидност. Стање задужености по основу кредита за одржавање текуће ликвидности на дан 30.09.2022.године ЕМС

АД износи 3,5 милиона евра. У периоду I-IX 2022. године друштво је уредно измиривало обавезе према држави и запосленима. Обавезе према добављачима су измириване уз одређена кашњења која су последица неблаговременог измиривања обавеза Електродистрибуције Србије доо Београд према ЕМС АД.